

מס פליטים בערך גבוה במיוחד

שימוש בבולי מס פליטים בערך
נקוב גבוה על מעטפה

מעטפה מיוחדת השמורה באוסף אלכסנדר נושאת
עליה בול שהונפק בממלכת עבר הירדן כחלק ממסע
איסוף כספים למען האוכלוסייה הפלסטינית בארץ
ישראל. בולים דומים בערכים נקובים נמוכים הם נפוצים
מאוד, אולם בולים בעלי ערך נקוב גבוה כמעט ואינם
קיימים על מעטפות.

מס בולים למען הפלסטינים

ב-22 ביולי 1946 נחקק בבית הנבחרים של ממלכת עבר הירדן חוק הקובע כי יש להטיל מס בולים מיוחד על משלוח של מכתבים בממלכת ירדן. חוק זה התקבל בעקבות החלטה של הליגה הערבית לגייס כספים כסיוע לאוכלוסייה הפלסטינית בארץ ישראל.

בעקבות חקיקת החוק הוזמנה בחברת תומס דה לה רו שבאנגליה הדפסה של סדרה בת 12 בולים בעלי ערכים נקובים שבין מיל אחד ובין לירה אחת. החוק קבע כי כל מי שישלח מכתב בממלכת עבר הירדן יידרש להדביק על המעטפה, בנוסף לבולי דואר רגילים בערכים המתאימים לתשלום עבור המשלוח, בולי מס בערך נקוב של מחצית ערך הבולים הרגילים.

ב-31 במאי 1947 הועמדו הבולים למכירה בבתי הדואר של ממלכת עבר הירדן, והדרישה לתשלום מס הבולים נכנסה לתוקף.

עיצוב הבולים

המשימה של עיצוב בולי המס הוטלה על יעקוב סוכר, אחד ממעצבי הבולים הבכירים של ממלכת עבר הירדן. הוא בחר לשלב בבולים שלושה מן האתרים הקדושים לאסלם בשטחה של ארץ ישראל שממערב לירדן.

מסגד אל ג'זאר
עכו

כיפת שלמה
ירושלים

מערת המכפלה
חברון

בארבעת הבולים בעלי הערכים הנקובים הנמוכים (1 מיל, 2 מיל, 3 מיל ו-5 מיל) שולבה תמונה של מערת המכפלה שבחברון.

5 מיל

3 מיל

2 מיל

1 מיל

עיצוב הבולים

בארבעת הבולים בעלי הערכים הנקובים הבינוניים (10 מיל, 15 מיל, 20 מיל ו-50 מיל) שולבה תמונה של כיפת שלמה, אחד המבנים המשניים הניצבים בחלקו הצפוני של הר הבית.

50 מיל

20 מיל

15 מיל

10 מיל

בארבעת הבולים בעלי הערכים הנקובים הגבוהים (100 מיל, 200 מיל, 500 מיל ולירה אחת) שולבה תמונה של מסגד אל ג'זאר בעכו.

1 לירה

500 מיל

200 מיל

100 מיל

מעטפה עם בול בערך נקוב גבוה

מאחר ושולח המכתב נדרש להדביק על המעטפה בולי מס בעלי ערך נקוב המהווה מחצית של הערך הנקוב של הבולים הרגילים, ומאחר ועלות המשלוח של מכתבים בממלכת עבר הירדן הייתה נמוכה למדי, במרבית המקרים ימצאו על המכתבים האלו בולי מס בעלי ערכים נקובים נמוכים.

הבולים בערכים הנקובים הגבוהים סביר שימצאו על חבילות כבדות שעלות המשלוח שלהן הייתה גבוהה.

מכתב שנשלח מבית ג'אלה לירושלים ב-22.7.1949. על המכתב הודבקו בולי דואר בערך נקוב כולל של 10 מיל + בול מס פליטים בערך נקוב של 5 מיל.

מעטפה עם בול בערך נקוב גבוה

באוסף אלכסנדר שמורה מעטפה חריגה אשר נשלחה ב-2 באפריל 1950 על ידי חברה מסחרית ירדנית מעיר הבירה עמאן ונועדה למשרדי חברת המכוניות קרייזלר בארצות הברית.

מעטפה עם בול בערך נקוב גבוה

ככל הנראה כללה המעטפה המחאה כספית בערך כספי גבוה, או מסמכים חשובים אחרים, אשר הצדיקו את דמי המשלוח הגבוהים בסך **270 מיל** ששולמו על המעטפה וכללו את דמי הביטוח של תכולתה.

90 מיל + 100 מיל + 50 מיל + 15 מיל + 15 מיל

השולח נדרש להדביק על המעטפה, בנוסף לבולי הדואר הרגילים, גם בולי מס דואר בערך נקוב המסתכם במחצית דמי המשלוח. כדי לשלם את המס בסך **135 מיל** (חצי מ-270 מיל) הדביק השולח על המעטפה שלושה בולי מס דואר (100 מיל + 20 מיל + 15 מיל).

100 מיל + 20 מיל + 15 מיל